

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vindkraft Nord AS
Skiveien 5b
9511 ALTA

Vår dato: 23.08.2018
Vår ref.: 201005571-29; 201005568-33
Arkiv: 511
Deres dato: 22.06.2018
Deres ref.:

Saksbehandler:
Mathilde Berg
22959221/mbe@nve.no

Vindkraft Nord AS. Angående oppdatert konsekvensutredningsprogram for Mariafjellet og Grøndalsfjellet vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Namsskogan, Røyrvik og Lierne kommuner, Trøndelag fylke

NVE viser til e-post av 22.6.2018, hvor Vindkraft Nord AS ber om å få utarbeidet oppdaterte konsekvensutredningsprogram for hhv. Mariafjellet og Grøndalsfjellet vindkraftverk og tilhørende nettilknytning i Namsskogan, Røyrvik og Lierne kommuner i Trøndelag fylke.

NVE viser til at vi tidligere har behandlet meldingene om Mariafjellet vindkraftverk, Grøndalsfjellet vindkraftverk og 132 kV nettilknytning av de to vindkraftverkene etter plan og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og at Vindkraft Nord AS ble meddelt utredningsprogram for tiltakene i brev av 20.6.2013.

NVE har gått igjennom de foreliggende konsekvensutredningsprogrammene for Mariafjellet og Grøndalsfjellet vindkraftverk.

Konsekvensutredningene skal i nødvendig utstrekning omfatte de utredningskravene som er satt i konsekvensutredningsprogram av 20.6.2013. Etter NVEs vurdering vil kravene i fastsatt konsekvensutredningsprogram i hovedsak være dekkende, men NVE ser behov for å supplere/oppdatere enkelte punkter i utredningsprogrammene. Nedenfor følger en oversikt over hvilke utredningskrav og/eller fremgangsmåter som er endret sammenlignet med fastsatt utredningsprogram ble meddelt i 2013.

Landskap

NVE utga i 2015 en ny veileder for landskap. Denne skal ligge til grunn for konsekvensutredningene for temaet. Ny fremgangsmåte for tema Landskap blir som følger;

Fremgangsmåte:

Virkninger for landskapet skal utredes i henhold til ny veileder «Veileder for vurdering av landskapsvirkninger ved utbygging av vindkraftverk» (2015). Veilederen er tilgjengelig på NVEs nettsted (www.nve.no).

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Ved hjelp av fotorealistiske visualiseringer og 3D-modeller som gir et representativt bilde av vindkraftverket med aktuelle kraftledningstraseer og annen infrastruktur, skal tiltakets visuelle virkninger synliggjøres fra nær avstand (opp til ca. 2-3 km) og midlere avstand (fra ca. 3-10 km). Fotostandpunktene skal velges av fagutreder i samråd med berørte kommuner.

Kulturminner og kulturmiljø

Meldingene ble sendt på offentlig høring i 2010. I Sametingets høringsuttalelse til meldingene anser Sametinget potensialet for funn av nye automatisk fredete samiske kulturminner å være svært høyt og høyt for hhv Mariafjellet vindkraftverk og Grøndalsfjellet vindkraftverk med tilhørende nettilknytning. På bakgrunn av disse vurderingene, skriver Sametinget at de må foreta § 9-undersøkelser etter kulturminneloven i alle områder hvor det er planlagt inngrep. Undersøkelsene må avklares i god tid før feltsesongen, og må også innebefatte intervjuundersøkelser.

NVE viser til vårt brev til Sametinget av 1.6.2015. I brev fra Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet av 27.11.2013, legger departementene frem nye rutiner for håndtering av undersøkelser i medhold av kulturminneloven § 9 i vindkraftsaker. Her fremkommer det at tidligere rutiner iht. «Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg» forbindelse med undersøkelsesplikten i medhold av kulturminneloven § 9 ble erstattet med nye rutiner fra og med 1.12.2013. De nye rutinene innebærer i hovedsak at fylkeskommunen/Sametinget ved høring av melding skal vurdere om det er lavt, middels eller høyt potensial for funn av automatisk fredete kulturminner i planområdet. NVE konstaterer at fylkeskommunen og Sametinget vurderer potensialet for automatisk fredete samiske kulturminner i området til hhv svært høyt og høyt. På bakgrunn av dette vil utredningsprogrammene få en oppdatert *Fremgangsmåte* under temaet «Kulturminner og kulturmiljø», hvor det står at i de tilfellene hvor potensialet for funn vurderes som høyt, skal tiltakshaver ta kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å bestille arkeologiske/kulturhistoriske registreringer før konsesjonsvedtak. Det vil si at undersøkelsene skal utføres parallelt med konsekvensutredningen av tiltaket.

Ny fremgangsmåte for tema Kulturminner og kulturmiljø blir som følger;

Fremgangsmåte:

Relevant dokumentasjon skal gjennomgås, og kulturminnemyndighetene skal kontaktes. Tiltakshaver skal ta kontakt med fylkeskommunen og Sametinget angående vurdering av potensialet for funn av automatisk fredete kulturminner i henhold til nye rutiner for vindkraft og kulturminneundersøkelser som ble iverksatt 1.12.2014. Der det er lavt potensial for funn, skal det ikke foretas undersøkelser. Der det er vurdert middels potensial for funn, skal undersøkelser skje etter konsesjonsvedtak. I de tilfellene der det er vurdert høyt potensial, skal undersøkelser utføres parallelt med konsekvensutredning av tiltaket, altså før NVE treffer vedtak. Undersøkelser som innebærer inngrep i naturen kan kun foretas av fylkeskommunen, Sametinget, NIKU, de arkeologiske museene og sjøfartsmuseene innenfor deres gitte ansvarsområder. Riksantikvarens *Rettleiar: Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003), NVEs veileder 3/2008 *Visuell innvirkning på kulturminner og kulturmiljø* og databasene Askeladden og SEFRAK-registeret kan benyttes i utredningsarbeidet. Ved utarbeidelse av verdikart henvises det til Statens Vegvesens *Håndbok V712*.

Det skal foretas kildegranskninger og intervjuer for å fremskaffe opplysninger i forbindelse med kulturminneundersøkelsene.

Friluftsliv og ferdsel

Miljødirektoratets veileder for kartlegging og verdisetting av områder ble endret i 2013. Ny fremgangsmåte for tema Friluftsliv og ferdsel blir som følger;

Fremgangsmåte:

Informasjon om dagens bruk av området og om alternative friluftsområder skal innhentes fra lokale myndigheter og aktuelle interesseorganisasjoner. Miljødirektoratets veileder M98-2013 *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder* kan benyttes i utredningen. Viktige områder skal vises på kart.

Naturmangfold og Samlet belastning

Norsk rødliste for arter ble oppdatert i 2015, og Norsk rødliste for naturtyper planlegges oppdatert i november 2018. Vi ber derfor om at disse versjonene legges til grunn for samtlige utredninger for temaene under Naturmangfold og for Samlet belastning.

Forurensning - Støy og Skyggekast

Henvisninger til veiledere er endret. Ny fremgangsmåte for tema Forurensning blir som følger;

Fremgangsmåte:

Utredningene skal ta utgangspunkt i NVEs veileder *Skyggekast fra vindkraftverk, Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442) og *Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (M-128) utarbeidet av Miljødirektoratet. Det skal redegjøres for bruk av metodikk for beregning av støyutbredelse og skyggekast.

Reindrift

NVE gjorde våren 2018 en revisjon av våre utredningskrav for reindrift, og nye oppdaterte krav for tema Reindrift er som følger;

- Reinbeitedistriktets arealbruk skal beskrives, og reinbeitedistriktets bruk av tiltaksområdet skal beskrives spesielt. Beskrivelsen av arealbruken skal bl.a. hentes fra til enhver tid oppdaterte arealbrukskart for det/de aktuelle reinbeitedistrikt(et).
- Direkte og indirekte virkninger av det planlagte vindkraftverket med tilhørende infrastruktur (kraftledninger, veianlegg, transformatorstasjon/servicebygg, oppstillingsplasser etc.) skal beskrives og vurderes.
- Eksisterende kunnskap om vindkraftverk/kraftledninger og rein skal kort oppsummeres.
- Det skal vurderes hvordan vindkraftverket i anleggs- og driftsfasen kan påvirke reindriftens bruk av området gjennom barrierevirkning, unnvikelse og driftsmessige ulemper.
- Eventuelle virkninger av det planlagte vindkraftverket skal sees i sammenheng med allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak innenfor det/de aktuelle reinbeitedistrikt. Dersom reinbeitedistriktet har årstidsbeite utenfor influensområdet til det omsøkte vindkraftverket, skal også samlede virkninger for dette årstidsbeitet beskrives.
- Beskrivelsen av samlede virkninger for reindriften skal suppleres med inngrepskart. Kartet skal vise eksisterende tiltak og planer innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet. Kartet skal utarbeides på bakgrunn av oppdatert, kjent og tilgjengelig informasjon om andre planer.

Fremgangsmåte

Utredningen skal gjøres på bakgrunn av eksisterende informasjon om beite-, kalvings-, luftingsområder, trekk- og flyttleier, reserveområder, bruksomfang mv. og eksisterende kunnskap om vindkraftanlegg/kraftledninger og reindrift, supplert med befarings(er). Berørt(e) reinbeitedistrikt/siidaer, Fylkesmannen og Sametinget skal kontaktes. NVE anbefaler at det opprettes et samarbeid med reindriftnæringen og berørt(e) reinbeitedistrikt skal inviteres med til å delta på befaringsen.

Det er tiltakshaver som skal bære kostnadene med å utarbeide konsekvensutredningen, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 4 tredje ledd. NVE mener det er viktig at reindriftsutøverne medvirker i utredningsarbeidet. NVE forutsetter at tiltakshaver gjør det mulig for reindriftsutøverne å medvirke i utredningsarbeidet ved å dekke deres nødvendige kostnader.

Luftfart og kommunikasjonssystemer

Kulepunktene og fremgangsmåte er likelydende som fastsatt utredningsprogram av 20.6.2013, men i tillegg til Norkring AS, skal også NTV (Norges Televisjon AS) kontaktes for innsamling av informasjon vedrørende mulige virkninger for mottaksforhold for radio- og TV-signaler.

NVE mener at en konsekvensutredning basert på fastsatte utredningsprogram av 20.6.2013 (se vedlegg), inkludert de oppdaterte/supplerende punktene ovenfor, sammen med en søknad etter energiloven, vil bidra til å gi et godt grunnlag for å beslutte om vindkraftverkene med tilhørende nettilknytning bør bygges. Skulle det eventuelt bli behov for ytterligere opplysninger og/eller utredninger i behandlingen av søknaden med konsekvensutredning, kan NVE be om tilleggssutredninger og/eller tilleggssøknader.

NVE konstaterer at Mariafjellet vindkraftverk ligger ca. 10 km fra grensen til Sverige, og etter NVEs vurdering kan tiltaket ha grenseoverskridende virkninger. NVE vil derfor vurdere å sende en eventuell søknad om Mariafjellet vindkraftverk med tilhørende nettilknytning på høring til Espoo-konvensjonen, i tråd med Espoo-konvensjonen artikkel 3, plan- og bygningsloven § 14-4 og forskrift om konsekvensutredninger § 21.

Avslutningsvis vil NVE vise til NVEs arbeid med nasjonal ramme for vindkraft på land. I den forbindelse har NVE, i samarbeid med ulike etater og interesser, fått utarbeidet et oppdatert kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft for en rekke tema. De ulike fagrapportene finnes på NVEs hjemmesider; <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land/kunnskapsgrunnlag/> . Vi vil anbefale tiltakshavere og utredere å benytte disse rapportene i videre utredningsarbeid.

Med hilsen

Arne Olsen
seksjonssjef

Mathilde Berg
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Fastsatte utredningsprogram for Mariafjellet og Grøndalsfjellet vindkraftverk (2013)

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Trøndelag v/Svein Bjørk
Lierne kommune
Miljødirektoratet
Miljødirektoratet v/Mari Lise Sjong
Namsskogan kommune
Norges Televisjon AS
Riksantikvaren
Røyrvik kommune
Samediggi/Sametinget Avdeling for kulturminner, areal og miljø
Trøndelag fylkeskommune